

فرهنگ اصطلاحات یزدی

Lech لچ:

خیس

Lechoondan لچوندن:

فشردن، فشاردادن

Lefch لفچ:

جلف و لوس

Lisck لیسك:

ساق پا

Mash ماش:

ازعلامات تعجب و حیرت

Khaye maye shodan خایه مایه شدن:

تباه شدن، از بین رفتن

Motevarza متورضا:

توالت، دستشوئی

Maal مل:

حالت لوسی و ناز گربه

Mol مل:

گردن

Nezm نزم:

حالتی از هوای ابری که با ترشچی کم از باران همراه باشد

Neshk نشك:

منقار، نوک

Nafooore keshidan نفوره کشیدن:

زبانہ کشیدن آتش و دود

نفه: Nefeh

فاق شلوار

نمله: Namelea

نمیگذارد

ننگی کردن: Nangi kerdan

گریه کردن و نا آرامی بچه شیرخوار

نیشک: Nishock

شکلک درآوردن

واترکیدن: Va tarakidan

ترکیدن بغض و به گریه افتادن

وارختن: Varekhtan

بهم خوردن مجلس

وخی: Vakhi

برخیز

وردست: Var dast

دستیار

هوتله دادن: Hotolea dadan

هل دادن

هجووش هجووش: Hajoosh hajoosh

همهمه، جنجال

هکفه: Hackfea

دست پاچه، حیرت زده

همپا: Hampa

همراه، درکنار

Honar soon dadan هنرسون دادن:

دسته گل به آب دادن

Hiz dard هيزدرد:

آدم سخت درد، آدم نازك نارنجي

Yata يتا:

يك دانه، يك عدد

Del khafe دل خفه:

جاي دلگير

Doure دوره:

كوزه هاي گلي

Doolakh دولخ:

حالت طوفاني وگردو خاك

Doomad دوماد:

داماد

Dide zadan ديده زدن:

سوزش و درد زخم

Zahre bakhtan زهره باختن:

ترسیدن

Zarde koon nakeshide زرده کون نکشیده:

کسي که هنوز شخصيت نيافته خود را داخل امور کند

Zesht o boodi digari زشت و بودي ديگري

به کوري چشم ديگري

Saba سبا:

فردا

Sekea سكه:

منظم و مرتب

Sikh too chashme kasi nazadan سيخ توچشم كسي نژدن:

كمك نكردن

Sir o gaaz gozashtan سير وگاز گذاشتن:

سربه سرکسي گذاشتن

Sikin bastan سيکين بستن:

شکم سير کردن

Sine kashi سینه کشي:

سربالائي

Shakh شخ:

محکم وسفت

Shaghaz شغز:

استخوان ناحیه لگن خاصره

Shalam shourva شلم شوروا:

بي انضباط

Shouli شولي:

نوعي آش بدون گوشت و روغن

Ar Ar kerdan ار ار کردن:

کنایه در مورد لباسی که برتن زارمیزند

Aysea عیسه:

عطسه

فاطمه سلطونك: Fatme soltoonok

جغد

فتك: Fetock

گريزيا، معمولا در مورد گربه بكار ميرود

فت و فراوون: Fat o faravoon

زياد

قرچسوندن: Ghaar chosoondan

ناز کردن، قهر کردن

قم: Ghem

قيف

كدومبه: Kodombea

جمجمه، كله

كر كروك: Kerkerock

غضروف

كشتيار شدن: Koshtiyar shodan

اصرار کردن، التماس کردن

كلوخ چش دار: Kolookh e chash dar

كنايه از شخص بي ريخت، كلفت، کوتاه و چاق

كمرتآ: Kamarta

به میان و وسط چيزي گفته ميشود

كولوته: Koolootea

مقنعه، چارقذ

لته چين: Latea chin

معمولا در مورد افراڊي كه در اطراف مردم صاحب مال ميپلكندواز سفره ايشان بهره ميبرند

Ab pashoon: آب پاشون
كنايه از شخصي كه سر و وضعش نامرتب است
Atish be joon shodan: آتيش به جون شدن:
احساس گرماي شديد كردن
Adabi: آدابي:
اشخاص خوش پوش وبا تجمل

Arz: آرزو:
آرزو و اميد
Arusuni: آروسوني:
خويشان وبستگان عروس
Asamun ghoronbe: آسمون غرنبه:
رعد وبرق
Akho`e kashidan: اخوئه كشيدين:
خميازه كشيدين
Embar: امبار:
اين بار، اين دفعه
Owessan: اوسسن:
آبستن
Urassaki: اوراسكي:
آن طرفي

Bache tarock: بچه ترك:
نوزاد، شيرخواره
Bad pile: بد پيله:
كسي كه زياد اصرار ميكنند
Bolkhoom: بلخوم:
نيمه خام، خوب پخته نشده
Bowz: بوز:
زنبور
Bowz tokhmi: بوز تخمي:
زنبور قرمز بزرگ
Banga: بنگا:
بند شلوار، جائي كه كمر بند بسته ميشود
Pa to ow zadan: پا تو او زدن:
كنايه از تك پراني زنان
Pa gerd: پا گرد:
دم در اطاق
Pet petok: پت پتك:
در گوشي با هم صحبت كردن
Pot kerdan: پت كردن:
پر كندن مرغ
Petenje: پتنجه:

بچه ریزه میزه و بازیگوش

Pachakh پچخ:

له شدن، پهن شدن

Pachol پچل:

آدم یا چیز کثیف

Pas varoon پاس وارون:

پشت و رو

Peltea پلته:

فیتیله چراغ

Pangul پنگول:

چنگ، پنجه

Pismal پیسمال:

آزارکسی دادن

Tass تس:

پشت دستی، سیلی

Tamboon تمبون:

زیرشلواری

Tamate تماته:

گوجه فرنگی

Tane تنه:

هسته میوه

Tir kash تیرکش:

سریع، بی توقف

Tifoon تیفون:

طوفان

Char tagh چارطاق:

بازبودن کامل در

Chesh luk kerdan چشم لك کردن:

چشم خیره کردن

Chesh o gooshe ham heshtan چشم وگوش هم هشتن:

با یکدیگر فرار مدار عاشقانه گذاشتن

Chesh o hamcheshmi چشم وهمچشمی:

رقابت کردن

Choori چوری:

جوجه مرغ

Chooghoor چوغور:

گنجشك

Khorm خرم:

بخارزمین

Khash خش:

خوب، عالی، زیبا

Kheng خنگ:

يك دنده، کودن

Khoshba kerdan خوشبا کردن:

خدا حافظی کردن، تعارف کردن

Khiyar baleng خیار بالنگ:

خیار سبز